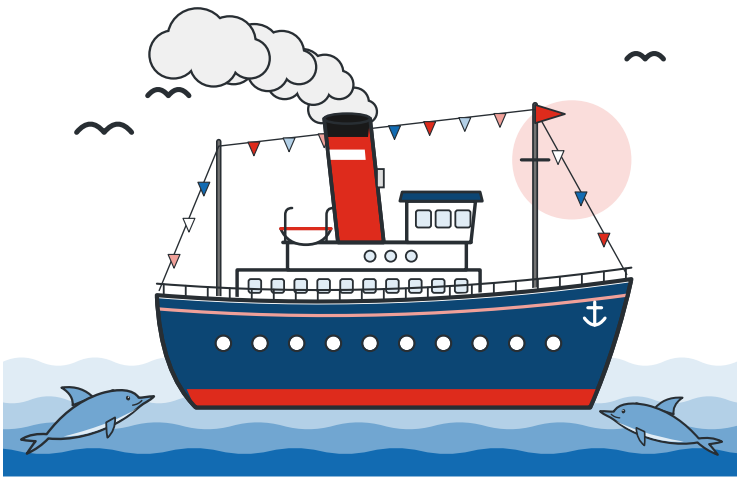
WARIES SINTERKLAASREEKS

De Reis van de Stoomboot

Het logboek van de kapitein, van Spanje naar Nederland

Uitgeverij Waries

Inhoud

	Welkom aan boord!	4
	Wie is wie aan boord?	5
	De stoomboot van binnen	7
	Voor, achter, links en rechts	8
	De reis op de kaart	10
	Zo lees je het logboek	11
Dag 1	Alle hens aan dek!	13
Dag 2	Dolfijnen bij de boeg	17
Dag 3	Tussen twee werelddelen	21
Dag 4	De grote oceaan	25
Dag 5	Pakje overboord!	29
Dag 6	Het einde van de wereld?	33
Dag 7	Storm!	37
Dag 8	In de machinekamer	42
Dag 9	Lichtjes in de nacht	46
Dag 10	Mist in het Kanaal	50
Dag 11	Het drukste stukje zee	54
Dag 12	De loods komt aan boord	58
	Mijn eigen logboek	62
	Je bent nu matroos van Sint!	63
	Zeemanswoorden	64
	Oplossingen	66

Welkom aan boord!

Welkom op de stoomboot van Sinterklaas! Ik ben **kapitein Roos**. Al heel veel jaren breng ik Sint, zijn paard, de Pieten en alle pakjes van Spanje naar Nederland. Dit jaar vaar jij mee!

Dit boek is mijn **logboek**: het dagboek van het schip. Elke avond om acht uur schrijf ik erin waar we zijn, hoe het weer is en wat we beleefd hebben. In elk hoofdstuk vind je:

- **het logboek** en een kaartje: waar zijn we?
- **Echt waar!** Echte weetjes over de zee, schepen en het weer.
- **Doe mee, matroos!** Een opdracht voor jou, met de oplossing achterin.

De vijf matrozenregels

1. Aan dek en bij het water draag je altijd een **zwemvest**.
2. Ga nooit alleen naar de waterkant. Neem altijd een volwassene mee.
3. Hang nooit over de reling en klim nergens op: niet op daken, schuren of andere hoge plekken.
4. Vuur, kachels, kaarsen, lucifers, de oven en een schaar: alleen met een volwassene.
5. Bij storm houd je je goed vast: **één hand voor jezelf, één hand voor het schip**.

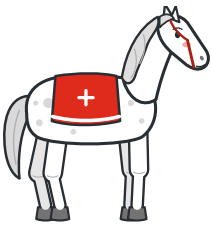
Wie is wie aan boord?

Sinterklaas

DE GOEDHEILIGMAN

De belangrijkste en liefste passagier die er is. Sint is oud en wijs. Hij leest graag, schrijft gedichtjes en komt elke dag even op de brug kijken hoe het gaat.

Het paard van Sint

DE SCHIMMEL

Wit met grijze vlekjes. Hij heeft een eigen stal aan boord, met vers hooi en stro. Hij houdt van wortels, van rust en van Lina.

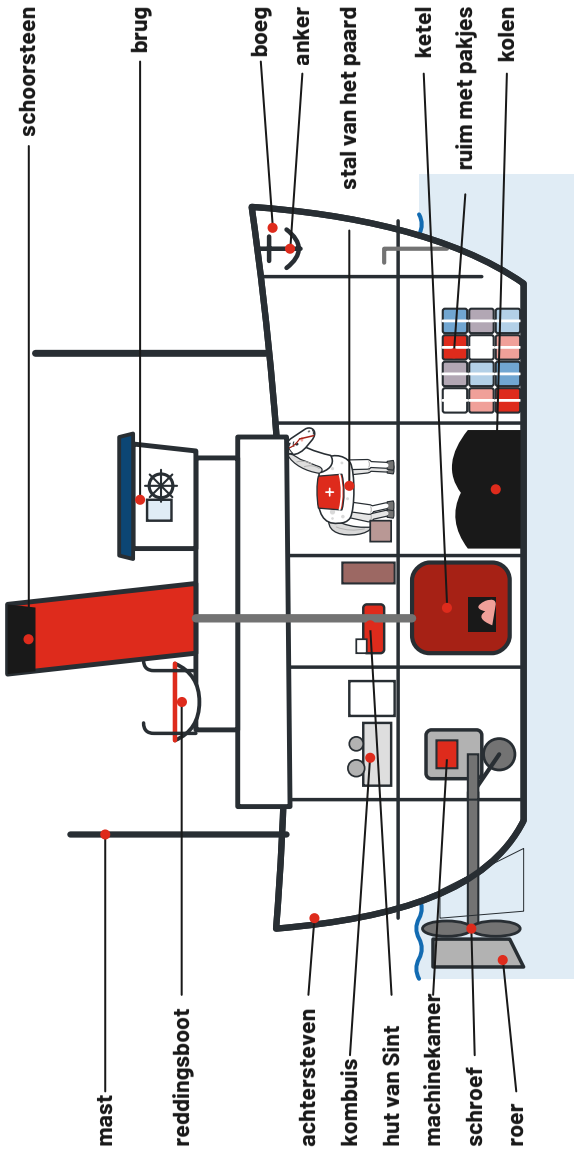
Kapitein Roos

DE KAPITEIN

Dat ben ik! Ik vaar al heel lang op zee. Ik bepaal de koers, houd het weer in de gaten en schrijf het logboek.

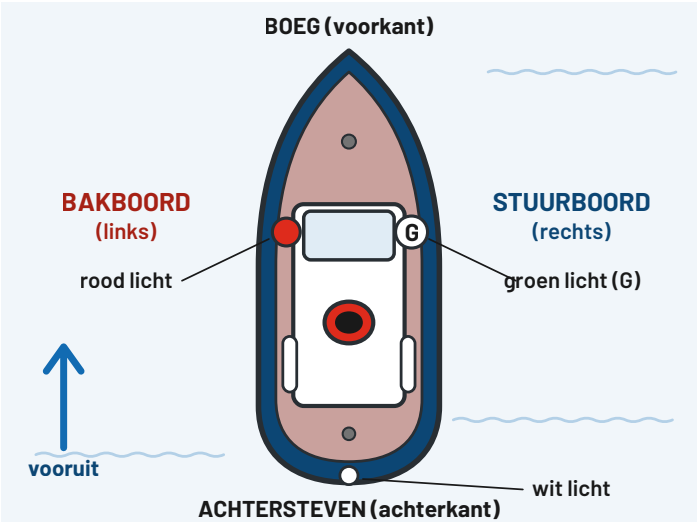
De stoomboot van binnen

Draai het boek een kwartslag naar rechts.

Voor, achter, links en rechts

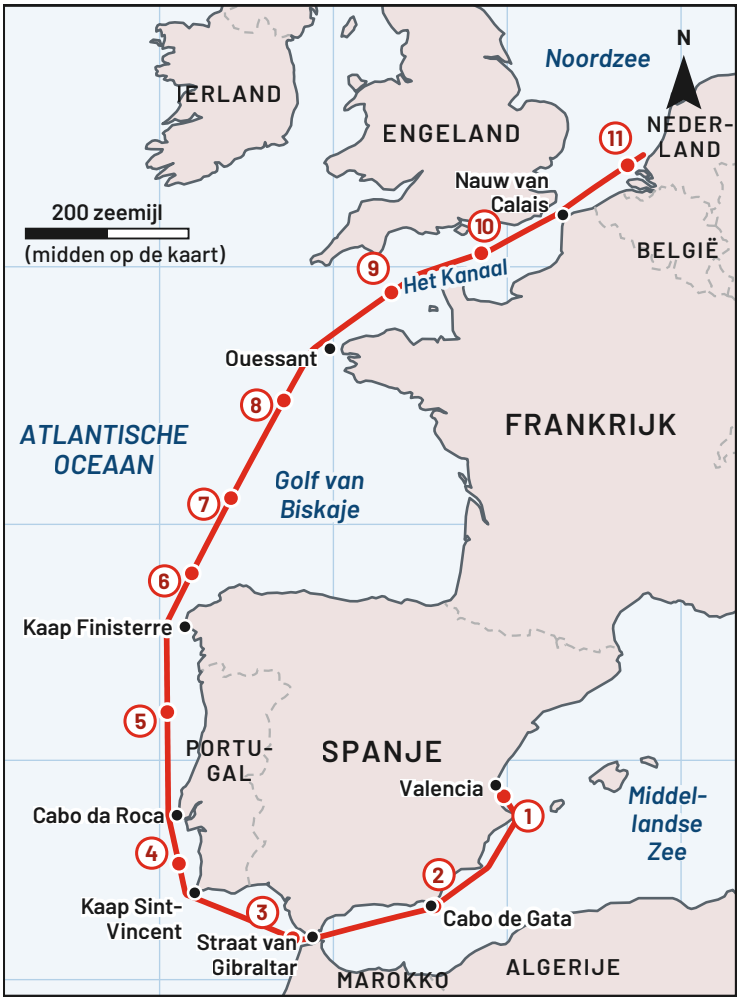
Zeelui hebben eigen woorden voor voor, achter, links en rechts. Ze kijken daarbij altijd naar de voorkant van het schip.

's Nachts heeft elk schip lantaarns aan: rood aan bakboord, groen aan stuurboord en wit in de mast en achterop. In dit boek staat bij het groene licht een **G**, want het is in het echt groen. Dit versje helpt je:

> Kijk je vooruit, waar het schip naartoe gaat:
> bakboord is links, waar het rode licht staat.
> Stuurboord is rechts, daar zie je het groen,
> nu weet je precies wat een zeeman moet doen!

De reis op de kaart

Van Valencia tot in de haven in Nederland is het **1759 zeemijl**: ruim 3200 kilometer. Elk rood rondje is de plek waar ik om acht uur 's avonds het logboek invulde.

Zo lees je het logboek

Al die tekens en getallen lijken geheimzinnig, maar het is heel makkelijk. Kijk maar:

LOGBOEK · DAG 3	kapitein Roos
Positie	35°58′ NB, 6°10′ WL (20.00 uur)
Koers	293° (westnoordwest)
Snelheid	8½ knopen
Wind en weer	oost, windkracht 4; zon, 's avonds helder
Afgelegd	vandaag 204 zeemijl · totaal 425

BIJZONDERHEDEN Door de Straat van Gibraltar. Rechts Europa, links Afrika.

Positie – waar we zijn. **NB** (noorderbreedte): hoe ver we ten noorden van de evenaar zijn. **WL** en **OL** (westerlengte en oosterlengte): hoe ver we links of rechts zijn van een lijn door Greenwich bij Londen. ° is een graad, ′ een minuut.

Koers – welke kant we op varen, in graden van het kompas: 0° is noord, 90° oost, 180° zuid en 270° west.

Snelheid – in knopen (zie hieronder). Een logboekdag loopt van 's avonds acht uur tot de volgende avond acht uur: 24 uur. Knopen × uren = zeemijlen.

Wind – waar de wind vandaan komt en hoe hard hij waait, van windkracht 0 tot 12.

DAG 1 VAN DE REIS

Alle hens aan dek!

LOGBOEK · DAG 1	kapitein Roos
Positie	39°12′ NB, 0°06′ WL (20.00 uur)
Koers	147° (zuidzuidoost)
Snelheid	8½ knopen
Wind en weer	zuidoost, windkracht 2; helder, sterren
Afgelegd	vandaag 17 zeemijl (sinds vertrek) · totaal 17

BIJZONDERHEDEN Om 18.00 uur vertrokken uit Valencia. Alle pakjes, het paard en de hele bemanning aan boord.

Hallo, nieuwe matroos! Wat fijn dat je er bent. Vandaag beginnen we in de haven van **Valencia**, aan de oostkust van Spanje. De zon schijnt, de meeuwen krijsen en overal ruikt het naar sinaasappels. Rond Valencia staan namelijk heel veel sinaasappel- en mandarijnbomen.

WAAR ZIJN WE?

Vertrek uit de haven van Valencia, Spanje.

De hele ochtend hebben we ingeladen. Wat een klus! Bas sjouwde kratten vol mandarijnen naar

kom! Ik hoop dat je veel leert en dat je het fijn hebt bij ons.'

Om precies zes uur gaf Sem in de machinekamer stoom. De stoomfluit loeide, de trossen gingen los en langzaam gleden we de haven uit. Sint zwaaide naar de mensen op de kade, net zo lang tot hij ze niet meer kon zien.

De zon zakte achter de bergen. Het werd donker en de sterren kwamen tevoorschijn. Om acht uur waren we 17 zeemijl van de haven. Ik schreef het eerste stukje in het logboek. De reis is begonnen!

Echt waar! SINT-NICOLAAS EN DE ZEE

Lang geleden, meer dan 1600 jaar terug, was Nicolaas bisschop in de stad Myra. Die stad lag vlak bij de zee, in het land dat nu Turkije heet.

Over Nicolaas gaan veel oude verhalen. In een van die verhalen gaat een zware storm liggen, zodat de zeelui veilig thuiskomen.

Daarom zien zeelieden Sint-Nicolaas al heel lang als hun **beschermheilige**. In veel havensteden staat een Sint-Nicolaaskerk.